

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Historia sztuki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	EHSP-R0-100, EHSP-R0-200, EHSP-R0-300, EHSP-R0-400, EHSP-R0-700, EHSP-R0-Q00, EHSU-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	19 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) rozpoznaje dzieła różnych epok [...], potrafi umiejscowić je w czasie i w przestrzeni geograficznej; 1.11) potrafi wskazać funkcję dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy państwa oraz wyjaśnienie funkcji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Państwo: Egipt

Funkcja: użytkowa / paleta do rozcierania barwników / paleta kosmetyczna / propagandowa / komemoratywna / rytualna / wotywna / ceremonialna

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający identyfikuje dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych [...] (w tym zna plany i układy przestrzenne dzieł architektury najbardziej charakterystycznych dla danego stylu i kręgu kulturowego).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Według przedstawionego planu została zbudowana budowla numer: 1.

Przykładowe uzasadnienia:

- Według planu budowla powinna mieć kopułę na skrzyżowaniu naw – tak jak jest to widoczne na zdjęciu przedstawiającym budowlę 1.
- Budowla 1. posiada od zachodu westwerk, który jest widoczny na fotografii i na planie [budowla 2. ma w tym miejscu (zachodni) chór z absydą].

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U.2022 poz. 1698).

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych [...]; 1.5) identyfikuje dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

romański

Zadanie 3.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.4) zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich; 1.5) identyfikuje dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie dwóch argumentów.

1 pkt – poprawne podanie jednego argumentu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Masaccio po raz pierwszy zastosował poprawnie wykreśloną perspektywę linearną / geometryczną / zbieżną / jednozbiegową.
- Artysta wprowadził malowaną architekturę nawiązującą do antyku / wczesnego renesansu.
- Postaci usytuowane są w prawidłowo wykreślonych ramach architektonicznych / autor zrezygnował z perspektywy hierarchicznej.
- Artysta wprowadził wyraźny modelunek światłocieniowy uwypuklający kształty postaci i otoczenia.
- Masaccio ukazywał ludzi w sposób realistyczny / mimetyczny – postaci mają prawidłowe proporcje (zrezygnował z gotyckiej idealizacji i wydłużenia proporcji).
- Artysta po raz pierwszy namalował poprawny anatomicznie szkielet.

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych, potrafi umiejscowić je w czasie [...]; 1.10) zna podstawowe motywy ikonograficzne.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie wieku oraz tematu przedstawienia.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wiek: XV wiek.

Temat: Tron Łaski / Trójca Święta.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) rozpoznaje dzieła różnych epok [...], potrafi umiejscowić je [...] w przestrzeni geograficznej; 1.6) wiąże dzieło z miejscem, w którym się znajduje (miasta).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy miejscowości.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kazimierz Dolny / Kazimierz nad Wisłą

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.9) Zdający zna, poprawnie stosuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 5.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie autorów trzech reprodukowanych obrazów.

1 pkt – poprawne podanie autorów dwóch reprodukowanych obrazów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. Jean Auguste Dominique Ingres / Ingres

B. Leonardo da Vinci / da Vinci

C. Rembrandt van Rijn / Rembrandt

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.9) Zdający zna, poprawnie stosuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Opis	Oznaczenie literowe obrazu
Artysta posłużył się metodą sfumato.	B
Obraz cechuje maniera tenebrosa.	C

Uwaga: Metodę sfumato wprowadził Leonardo da Vinci, ale pojawiała się ona także w dziełach późniejszych, dlatego uznaje się w przykładzie pierwszym również odpowiedzi A i C.

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. styl klasyczny / antyk / starożytny Rzym

B. gotyk

Zadanie 6.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie trzech informacji w tekście.

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch informacji w tekście.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Christian Piotr Aigner / Aigner

2. Świątynia Sybilli

3. Domek Gotycki

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.3) przyporządkowuje twórczość poszczególnych artystów do stylów i kierunków, w obrębie których tworzyli; 1.4) zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich; 1.11) potrafi wskazać funkcję dzieła.

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F

2. P

3. P

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Klein / Yves Klein

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.7) zna i rozpoznaje podstawowe techniki plastyczne i określa ich cechy charakterystyczne; 1.8) potrafi wskazać dzieła współczesne, które wymykają się klasyfikacjom.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nowatorstwo polegało na wykorzystaniu ciał modelek jako narzędzia malarskiego (pędzla).

Zadanie 9. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.7) zna i rozpoznaje podstawowe techniki plastyczne i określa ich cechy charakterystyczne; 1.9) zna, poprawnie stosuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki.

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne uzupełnienie trzech wersów tabeli.

2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wersów tabeli.

1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wersu tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Opis techniki	Oznaczenie literowe dzieła	Nazwa techniki
Technika rysunkowa, polegająca na pocieraniu grafitem kartki papieru położonej na fakturalnie ukształtowanych powierzchniach różnych materiałów, w celu uzyskania dokładnego odwzorowania ich struktury.	B	frotaż
Technika artystyczna polegająca na formowaniu kompozycji z różnych materiałów i tworzyw. Są one naklejane na płótno lub papier i łączone z tradycyjnymi technikami plastycznymi.	A	kolaż
Sposób działania artystycznego polegający na tworzeniu dzieł powstałych ze złożenia fragmentów trójwymiarowych przedmiotów.	C	asamblaż

Zadanie 10.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podaniem autora i tytułu do każdego z dzieł.

1 pkt – poprawne podanie autora i tytułu do dzieła A,
 ALBO poprawne podanie autora i tytułu do dzieła B,
 ALBO poprawne podanie dwóch autorów,
 ALBO poprawne podanie dwóch tytułów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

	Dzieło A	Dzieło B
Autor	Michał Anioł Buonarrotti / Michał Anioł	Auguste Rodin / Rodin
Tytuł	<i>Mojżesz</i>	<i>Myśliciel</i>

Zadanie 10.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy porównawczej dzieł, uwzględniając ich cechy formalne ([...] w rzeźbie: bryła, kompozycja, faktura [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech dzieła A i dzieła B.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech dzieła A i dwóch cech dzieła B ALBO poprawne podanie trzech cech dzieła A ALBO poprawne podanie trzech cech dzieła B.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Dzieło A:

- materiał – marmur
- kompozycja jednopostaciowa
- rzeźba zwarta
- przeznaczona do oglądania z przodu
- mimetyzm przedstawienia
- idealizacja ludzkiego ciała
- artysta szczegółowo odwzorował anatomię postaci
- kompozycja statyczna
- kompozycja wertykalna
- głębokie fałdy szat oraz „falująca” broda dynamizują kompozycję
- zróżnicowana faktura

Dzieło B:

- materiał brąz
- kompozycja jednopostaciowa
- kompozycja do oglądania z kilku stron
- kompozycja diagonalna / zdynamizowana skosami
- poprawnie przedstawiona anatomia
- zróżnicowana faktura
- elementy non finito
- rzeźba wydaje się lekka / otwarta na przestrzeń / silniej rozczłonkowana
- efekty świetlne na powierzchni rzeźby

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwiska architekta oraz nazwy budowli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwisko architekta: Boromini / Francesco Boromini

Nazwa budowli: San Carlo alle Quattro Fontane / kościół św. Karola przy Czterech Źródłach / kościół San Carlo / kościół św. Karola

Zadanie 11.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. w architekturze: układ przestrzenny, [...] bryła, [...] dekoracja [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny opis budowli zawierający trzy cechy.

1 pkt – poprawny opis budowli zawierający dwie cechy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Kościół zbudowany został na planie przypominającym owal / plan centralizujący. Plan budowli jest asymetryczny, oparty na elipsach / przypominający formę krzyża. Budowlę wieńczy eliptyczna kopuła. Bryła jest zwarta o dwukondygnacyjnej fasadzie i falistym kształcie (wklęsłość i wypukłość form / dynamizacja architektury). Fasada ma rzeźbiarski charakter / występują pogłębione efekty światła i cienia. Bogata dekoracja rzeźbiarska fasady / efekt horror vacui. Poziome podziały fasady tworzą dwa fryzy, pionowe wyznaczają kolumny.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.2) Zdający analizuje wybrane teksty pisarzy, filozofów i artystów, interpretując je i wskazując wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie: Obraz *Błękitny chłopiec* został namalowany według odwrotnych zasad niż te opisane w tekście. Gainsborough na pierwszym planie namalował silnie oświetloną postać chłopca w stroju w odcieniu zimnego błękitu, zaś barwy ciepłe – brązy i żółcienie budują tło obrazu.

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.3) przyporządkowuje twórczość poszczególnych artystów do stylów i kierunków, w obrębie których tworzyli; 1.4) zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najsłynniejsze z nich.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy stylu i miasta.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: secesja

Miasto: Kraków

Uwaga: Uznaje się odpowiedzi dotyczące stylu: modernizm / symbolizm / Młoda Polska / protoekspresjonizm.

Zadanie 13.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. [...] w malarstwie: kompozycja [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kompozycji.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kompozycji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- format pionowego prostokąta
- obraz ma charakter kompozycji dwupostaciowej / multiplikacja postaci
- postacie ujęte w profilu
- kierunki wertykalne zrównoważone lekkimi diagonalami
- kompozycja otwarta
- perspektywa kulisowa / kulisowość

- kompozycja statyczna / lekko zdynamizowana lekkimi skosami różanego krzewu
- kompozycja rytmiczna
- kompozycja zwielokrotniona
- brak dominanty kompozycyjnej
- bliski kadr
- horror vacui
- dwuplanowość

Zadanie 13.3. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. [...] w malarstwie: [...] kolor [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kolorystyki.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kolorystyki.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- szeroka gama barwna
- stosowanie zarówno barw czystych jak i złamanych
- występują pastelowe kolory, np. kremowy, jasny róż / delikatne, stonowane barwy
- barwy zestawiane ze sobą kontrastowo np. czerwień z zielenią / kontrast temperaturowy, np. czerwień i zieleń
- kontrast walorowy między np. białą pąków róż a zielenią liści
- użycie barw chromatycznych / występują różne odcienie zieleni, brązy, biele, czerwień, błękit
- akcent czerwieni w postaci róży
- płaska plama barwna

Zadanie 13.4. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. [...] w malarstwie: kompozycja, kolor, światłocień), a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wymienienie dwóch środków wyrazu artystycznego.

1 pkt – poprawne wymienienie jednego środka wyrazu artystycznego.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- dominuje wrażenie płaskości
- zastosowanie płynnej secesyjnej linii / konturu / linearność / kluazonizm
- charakterystyczne efekty techniki pasteli
- dekoracyjność
- syntetyczność przedstawienia
- wrażenie kameralności sceny
- delikatna idealizacja twarzy
- odejście od konwencjonalnego sposobu komponowania / podwójny portret.

Zadanie 14. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający [...] potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne określenie kierunku wraz z trafnym uzasadnieniem.
 1 pkt – poprawne określenie kierunku.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kierunek: surrealizm / nadrealizm.

Przykładowe uzasadnienia:

- Inspiracją do powstania dzieł były luźne / absurdalne / przypadkowe skojarzenia (np. homar jako słuchawka telefonu).
- Wykorzystano nieoczywiste techniki plastyczne / zastosowano nieoczywiste połączenia przedmiotów / form.
- Inspiracją do powstania dzieł była poetyka snu / marzeń sennych / oniryzm. Odwoływano się do podświadomości.

Zadanie 15. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy porównawczej dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. [...] w malarstwie: kompozycja, kolor, światłocień [...]).

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne uzasadnienie uwzględniające trzy cechy formalne dzieła Jerzego Nowosielskiego.
 1 pkt – poprawne uzasadnienie uwzględniające dwie cechy formalne dzieła Jerzego Nowosielskiego.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Jerzy Nowosielski zaczerpnął z malarstwa ikonowego takie środki formalne jak:

- operowanie płaską plamą barwną / kompozycja płaska
- stosownie koloru umownego
- graficzność modelunku światłocieniowego / szrafowanie
- kompozycja statyczna, jednoplanowa
- postacie i przedmioty są ukazane schematycznie
- wydłużone proporcje
- kształty obwiedzione wyraźnym konturem
- układ elementów na obrazie: malowanie niewielkich samodzielnych kompozycji umieszczonych na obramowaniu obrazu jako dopełnienie głównego tematu ukazanego na środku obrazu (klejmo).

Zadanie 16. (0–20)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi.	Zdający: 2.1) porównuje style i kierunki, uwzględniając źródła inspiracji, wzajemne oddziaływania, wpływ mecenatu artystycznego, wydarzeń historycznych i kulturalnych oraz estetyki na cechy tych stylów; 2.2) rozpoznaje w dziele sztuki temat i potrafi wskazać jego źródło ikonograficzne; 2.3) formułuje samodzielne, przejrzyste i logiczne pisemne wypowiedzi na temat sztuki, uwzględniając właściwą kompozycję pracy, język i styl, opis ikonograficzny i formalny przytaczanych przykładów dzieł.

Temat 1.

Różnorodność malarstwa barokowego. Porównaj malarstwo barokowe pochodzące z różnych krajów Europy. W swojej pracy odwołaj się do twórczości trzech wybranych artystów.

Temat 2.

Pierwsza połowa XX wieku, a najdalej lata sześćdziesiąte tego stulecia [...], były teatrem dramatycznej walki pomiędzy pięknem prowokacji a pięknem konsumpcji.

Umberto Eco

Odwołując się do wypowiedzi Umberto Eco, scharakteryzuj sztukę pierwszej połowy XX wieku na przykładzie dzieł trzech różnych twórców.

Skala oceniania wypowiedzi zdających w zadaniach rozszerzonej odpowiedzi.

W tabeli przedstawiono kryteria, które stosuje się przy ocenie wypracowania. Kryteria są brane pod uwagę jedynie w przypadku, gdy praca ucznia jest zgodna z tematem.

Kryterium	Poziom	Wyszczególnienie	Punktacja	
1. Kompozycja i układ treści	3	Właściwa, trójdzielna i proporcjonalna kompozycja oraz poprawne wnioskowanie wraz z odniesieniem do problemu zawartego w temacie.	3	
	2	Kompozycja nieznacznie zaburzona lub uproszczone wnioskowanie.	2	
	1	Kompozycja nieznacznie zaburzona i uproszczone wnioskowanie.	1	
	0	Brak właściwej kompozycji; wnioskowanie nietrafne lub jego brak.	0	
2. Treść	4	Pełne opracowanie tematu, argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, wszystkie argumenty trafne, praca nie zawiera żadnych błędów merytorycznych. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach, np. estetycznym, biograficznym, historycznym, literackim, filozoficznym, społecznym, religijnym. Podał liczne, właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie. Zjawiska artystyczne zostały prawidłowo usytuowane w czasie.	13	0– 13
	3	Pełne opracowanie tematu, ale argumentacja nie wyczerpuje wymagań tematu lub argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, ale niektóre argumenty są nietrafne, praca może zawierać drobne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i niektórych kontekstach. Podał właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie.	12 lub 10	
	2	Niepełne opracowanie tematu, większość argumentów trafnych, mogą pojawić się mało istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się niepełną wiedzą o epokach artystycznych. Podał w większości właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera w większości poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk.	8 lub 6	

	1	Próba opracowania tematu, pojawiają się istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się fragmentaryczną wiedzą o epokach artystycznych. Przytoczone przykłady artystów i/lub dzieł są w części trafne, ale stanowią niewystarczającą egzemplifikację tematu. Praca zawiera elementy opisu i analizy niektórych z przytaczanych dzieł, dotyczy to również postaw, zjawisk artystycznych i twórczości artystów.	4 lub 2	
	0	Brak argumentacji lub praca nie na temat, pojawiają się rażące błędy merytoryczne, np. w zakresie nazywania stylów i epok oraz przykładów artystów i dzieł.	0	
3. Terminologia	2	Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie).	2	0–2
	1	Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych innych niż określone w temacie). Nieliczne usterki terminologiczne.	1	
	0	Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	0	
4. Język i styl	2	Właściwy i sprawny styl (dostosowany do sytuacji komunikacyjnej), poprawna składnia, dopuszczalne nieliczne błędy zapisu, ale brak rażących błędów w pisowni nazwisk słynnych artystów.	2	0–2
	1	Styl komunikatywny (brak kolokwializmów), w większości poprawna składnia, dopuszczalne błędy zapisu, również nazwisk artystów.	1	
	0	Język niekomunikatywny, kolokwializmy, często niezgodna z normą składnia, liczne błędy różnego rodzaju.	0	